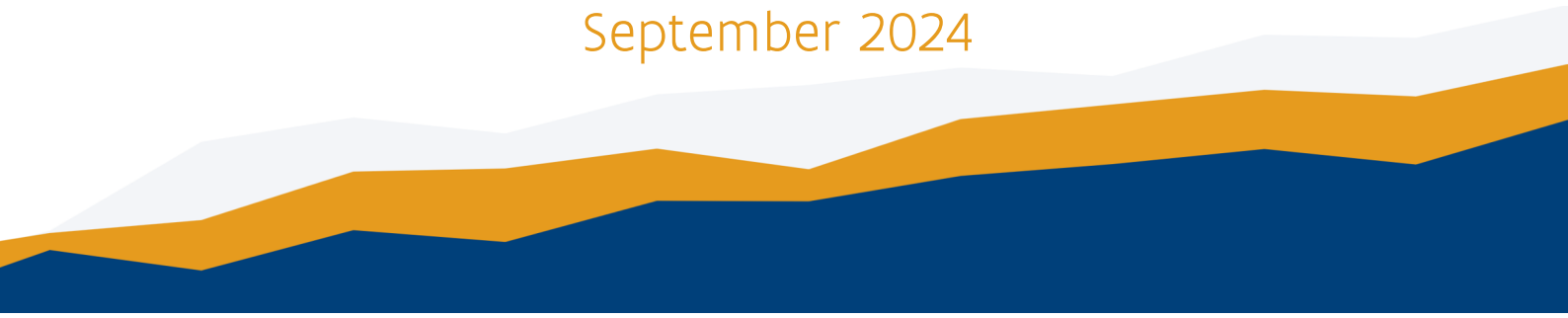

Kwartaalbericht

Vlaamse arbeidsmarkt

September 2024

In dit kwartaalbericht nemen we poolshoogte van de recentste stand van zaken van de Vlaamse arbeidsmarkt op vlak van werkzaamheid en werkloosheid, tewerkstelling en sectoren, en vacatures en krapte. De Vlaamse arbeidsmarkt zendt nog steeds dezelfde signalen uit als in de voorgaande maanden: de werkzaamheidsgraad zet zijn licht negatieve tendens verder door en ook het aantal werkzoekenden zonder werk neemt verder toe. Dit laatste wordt gekoppeld met een lagere uitstroom naar werk dan in de afgelopen jaren. Ook op vlak van tewerkstelling zien we een minder gunstige evolutie optreden: het aantal loontrekkenden in Vlaanderen vertoont voor het eerst sinds het vierde kwartaal van 2020 een negatieve jaargroei. Ook de vacaturemarkt evolueert minder gunstig. De dalende lijn in de trendindex van zowel de ontvangen als openstaande vacatures etaleert een verder afkoelende vacaturemarkt, al blijft de vraag naar nieuwe arbeidskrachten nog steeds op een erg hoog niveau. Het stijgend aantal werkzoekenden en dalend aantal vacatures zorgt dan wel voor een lichte toename in de spanningsratio, toch blijft de krapte op de Vlaamse arbeidsmarkt bijzonder nijpend.

Werkzaamheid & werkloosheid

Voor het vierde kwartaal op rij daalt het trendniveau van de **werkzaamheidsgraad** in het tweede kwartaal van 2024 licht, waardoor deze 0,4 procentpunt (ppt) lager ligt dan een jaar eerder. Deze daling brengt de werkzaamheid onder het niveau van het topjaar 2023, maar ze blijft nog steeds hoger dan in alle voorafgaande jaren.

Voor België in zijn geheel zien we geen dalende trend; er is zelfs een lichte toename van 0,2 ppt. Deze stijging komt vooral door de groei van de werkzaamheidsgraad in het Waals Gewest, met 1,5 ppt op jaarbasis. Desondanks blijft de kloof tussen het Vlaams Gewest enerzijds en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (+11,1 procentpunt) en het Waals Gewest (+9,9 procentpunt) anderzijds bijzonder groot.

Op vlak van achtergrondkenmerken, is de daling in Vlaanderen iets sterker bij vrouwen (-0,6 ppt) dan bij mannen (-0,1 ppt). Het is echter vooral bij de min-25-jarigen dat een opvallende daling plaatsvindt. Hier ligt de werkzaamheidsgraad in het tweede kwartaal van 2024 3,1 ppt lager dan een jaar eerder en 1,9 ppt lager dan het gemiddelde van de laatste vijf jaar.

Aan de andere kant van het spectrum registreren kortgeschoolden een sterke jaargroei van 1,5 ppt tot 53,6%, het hoogste cijfer sinds eind 2020. Ook bij personen met een

arbeidshandicap en 55-plussers constateren we positieve jaargroecijfers (beide +0,9 ppt). De werkzaamheidsgraad van de 55-plussers bereikt met 61,4% zo opnieuw een recordniveau. Bij de personen met een arbeidshandicap wordt met 48,5% geen record gebroken, maar komt de werkzaamheidsgraad wel boven het gemiddelde van de laatste vijf jaar te liggen.

In het tweede kwartaal van 2024 blijft het trendniveau van de **werkloosheidsgraad** met 3,5% onveranderd ten opzichte van het vorige kwartaal, maar met een beperkte toename van 0,2 procentpunt tegenover een jaar eerder. De situatie voor België en de EU-27 blijft andermaal onveranderd, beide hebben een werkloosheidsgraad van respectievelijk 5,6% en 6,1%. Ondanks de bescheiden toename blijft de Vlaamse werkloosheidsgraad nog steeds op een laag niveau.

Ook hier vormt de jongste leeftijdscategorie de grootste uitschieter qua evolutie op jaarbasis: bij de 15- tot 24-jarigen neemt de werkloosheidsgraad toe tot 13,2%, maar liefst 1,9 ppt hoger dan een jaar eerder. Een toename van dezelfde grootteorde (+1,9 ppt) stellen we eveneens vast bij de personen met een arbeidshandicap. Hier stijgt de werkloosheidsgraad tot 5,4%. De enige daling dit kwartaal vindt plaats bij de korgeschoolden, waar de werkloos-

heidsgraad afneemt tot 5,1% (-0,4 ppt), het laagste niveau sinds de COVID-19-crisis.

De **werkzoekenden zonder werk** (wzw) tekenen nu reeds 23 maand op rij een positieve jaargroei op, de neerwaartse trend in deze groeivoet zet zich eveneens verder door. In september 2024 waren er uiteindelijk 213 847 wzw, of 2,4% meer dan een jaar eerder. In deze ondertussen bijna twee jaar lange periode van aangroei van de wzw, kan de toename vooral toegewezen worden aan de uitdijende groep voormalig niet-beroepsactieven. Sinds maart 2024 is er echter ook een positieve jaargroei bij de werkzoekenden met een uitkeringsaanvraag. Vanaf augustus 2024 heeft deze groep voor het eerst ook weer het grootste aandeel in de toename van het aantal wzw (53,2% van de totale toename van 5558 wzw) en ook in september 2024 zijn ze de drijvende kracht achter de toename van het aantal wzw (80,3% van de totale toename van 4088 wzw).

In juli en augustus 2024 leek de negatieve tendens in de **uitstroom naar werk** van de wzw zich iets te stabiliseren: terwijl de gemiddelde uitstroom in de voorgaande maanden bijna een procentpunt lager lag, is het jaarverschil in deze maanden vrij beperkt (-0,2 ppt). In september 2024 klokte het uitstroompercentage echter opnieuw 0,7 ppt lager af dan een jaar eerder (10,6%). De overgang van wzw naar werk blijft dus nog steeds op een lager pitje staan. Ter vergelijking: in dezelfde maanden in 2019 vond gemiddeld nog 7,5%, 8,5% en 14,0% van de wzw de weg naar werk.

De sterkste daling in uitstroom naar werk nemen we waar bij de min-25-jarigen (-1,7 ppt) en bij mensen die minder dan één jaar werkloos zijn (-1,3 ppt). Alleen de 60-plussers behouden nagenoeg hun status-quo (+0,1 ppt), maar zij hebben nog steeds een erg lage uitstroomkans van 1,7%.

[Naar de cijfers: werkzaamheid en werkloosheid >](#)

Tewerkstelling & sectoren

Tussen het eerste en tweede kwartaal van 2024 was er een daling van de Vlaamse **loontrekkende tewerkstelling** met zo'n 12 600 personen (-0,5%). De jaar-op-jaar vergelijking met het tweede kwartaal van 2023 toont een iets

lichtere daling met zo'n 4650 personen (-0,2%). Ook wanneer we de tewerkstelling uitdrukken in voltijds equivalenten, bekomen we een daling met -0,2% op jaarbasis.

De administratieve tewerkstellingscijfers op sectorniveau lopen een kwartaal achter op de algemene tewerkstellingscijfers van hierboven. Bekijken we sectorevoluties uitgedrukt in koppen, dan zien we dat in het eerste kwartaal van 2024 de loontrekkende tewerkstelling in de secundaire sector (industrie, bouw en energie) gedaald is ten opzichte van het eerste kwartaal van 2023 met -1,4%. In de tertiaire (commerciële diensten) kennen we een status quo (+0,0%), terwijl de quartaire (publieke diensten) sector een tewerkstellingsgroei van +1,2% laat optekenen.

Opgesplitst naar subsector laat de sector 'onderhoud van gebouwen, tuinen en landschapsverzorging' (waaronder ook de dienstenchequetewerkstelling valt) de grootste procentuele jaar-op-jaar stijging van de tewerkstelling optekenen in het eerste kwartaal van 2024, met een toename van +2,7%. Daarna volgen het garagewezen (+2,7%) en consultancy (+2,5%).

De grootste subsector, het onderwijs, kende een tewerkstellingsgroei van +1,3%. In de gezondheidszorg en de maatschappelijke diensten – twee andere belangrijke publieke dienstensectoren – nam het aantal loontrekkenden toe met respectievelijk +1,7% en +0,6%.

De vervaardiging van transportmiddelen laat met -6,4% de grootste jaar-op-jaar daling van de tewerkstelling optekenen in het eerste kwartaal van 2024. Ook de uitzendsector (-3,1%), de kleinhandel (-2,3%) en de vervaardiging van elektrische apparaten (-2,1%) kenden een duidelijke daling. Daarnaast lieten de bouw (-1,2%), groothandel (-0,8%), transport (-0,6%), chemie (-0,6%), logistiek (-0,5%) en de postsector (-0,1%) tewerkstellingskrimpen noteren.

[Naar de cijfers: tewerkstelling en sectoren >](#)

Vacatures en krapte

De Vlaamse arbeidsbemiddelingsdienst VDAB telde in de maand september 2024 25 410 **ontvangen vacatures**. Dat zijn -8,4% minder vacatures dan dezelfde maand een jaar voordien, maar wel weer iets meer dan de voorbije twee maanden.

Tijdens de voorbije twaalf maanden (oktober 2023 - september 2024) werden 305 097 vacatures gemeld aan VDAB. Dat levert eveneens een dalend voortschrijdend gemiddelde op (-9,3%). Hoewel het aantal ontvangen vacatures op een hoog niveau blijft in historisch perspectief, heeft dit gemiddelde reeds sinds begin 2023 een negatieve groeivoet. Vooral van kort- en middengediplomeerde jobs (respectievelijk -10,5% en -12,4%), jobs die geen ervaring vereisen (-10,8%) en vaste jobs (-10,1%) zijn er opvallend minder vacatures ontvangen. In de aanvangsfase van het dalend aantal ontvangen vacatures (vanaf februari 2023) waren het vooral de tijdelijke jobs die de sterkste krimp in ontvangen vacatures kenden. Hoe dan ook worden alle gerapporteerde groepen al sinds maart 2023 geconfronteerd met een krimp.

De opdeling naar sector toont dat de sector van uitzendbureaus en arbeidsbemiddeling net zoals in vorige berichtgeving bovenaan de top-10 (in aantal werknemers) prijkt. Sinds juli 2023 kent deze sector positieve cijfers in aantal vacatures (toen de enige van de tien sectoren). Dat specifieke percentage bereikte een hoogtepunt in februari 2024 (+141,9%). Ook in september 2024 zit het aantal vacatures in deze sector opnieuw in de lift, weliswaar met andermaal een iets beperktere groei (+57,0%). De enige andere twee sectoren die nog een toename kunnen voorleggen, zijn deze van de maatschappelijke dienstverlening (+5,2%) en openbaar besturen (+5,0%). Alle overige sectoren vertonen een krimp in het aantal ontvangen vacatures, met de sterkste krimp in de vacaturemeldingen bij de sector van informatie, media en telecom (-28,4%).

Bij de **openstaande vacatures** merken we dezelfde evoluties op in september 2024 als bij de ontvangen vacatures: jaar op jaar zijn er -8,5% minder openstaande vacatures en ook het voortschrijdend gemiddelde daalt opnieuw (-9,7%). Enkel op maandbasis is er een zeer beperkte toename van +0,7%. De indexen van zowel de ontvangen als openstaande vacatures zetten de dalende lijn van de afgelopen maanden wel verder. Met iets minder dan 63 000 openstaande vacatures in september laat deze indicator de uitschieters van 80 000 en meer openstaande vacatures uit de periode maart-september 2022 verder achter zich.

Tot slot trekt de **spanningsindicator** zijn gestage toename verder door. Met 2,6 werkzoekenden zonder werk in be-

middeling per openstaande vacature blijft de Vlaamse arbeidsmarkt echter nog steeds erg krap.

Naar de cijfers: vacatures en krapte >

Ruben De Smet
Ines Penders
Boie Neefs
Sarah Vansteenkiste
Steunpunt Werk